

TOM EN HUCK

(Tom 'n Huck)

Komedie in twee bedrijven

door

CRAIG SODARO

vertaling

Maja Reinderman

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **TOM EN HUCK** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **CRAIG SODARO** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1994 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **27** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

OVER DE AUTEUR:

Craig Sodaro heeft talloze toneelstukken geschreven. Het meeste van zijn werk is uitgesproken geschikt voor kindertheater en schoolvoorstellingen en diverse van zijn stukken zijn bewerkt tot musicals. Vooral zijn stukken waarin het publiek betrokken wordt zijn bijzonder goed ontvangen. Voor wijktheater schrijft hij onder de naam Sam Craig. De heer Sodaro geeft fulltime les op een openbare school en hij en zijn vrouw hebben vijf dochters. Hij spreekt hier in zijn eigen woorden over zijn liefde voor het schrijven. “Ik heb altijd willen schrijven. Vanaf de eerste keer dat ik een goed uitgewerkt boek las – een lang vergeten detectiveroman – wilde ik auteur worden. Ik had altijd al een fantasie gehad die overuren maakte. Ik ben altijd meer geïnteresseerd geweest in wat zou kunnen zijn dan of twee maal twee vijf of mogelijk vier zou zijn. Ik ben opgegroeid in Chicago, maar ik denk niet dat het Midwesten veel invloed op mijn schrijven heeft gehad. Ik had het geluk dat ik als jongere veel heb gereisd, en de plaatsen die we bezochten – het Westen, Oosten en Zuiden – leken allemaal vol sfeer en dramatische mogelijkheden te zijn. Naderhand reisde ik naar Alaska, Europa en Afrika en iedere ervaring plantte zaadjes voor toekomstige verhalen. Ik schreef mijn eerste toneelstuk op de high school – een antigezag absurdistisch blijspel dat in mijn laatste periode van de lessen in Kunst opgevoerd werd. Onze lerares hield zich doof tijdens de repetities, maar we betrapten haar er allemaal op dat ze stiekem zat te lachen. Het idee van publiek dat reageert stond me wel aan en op college schreef ik me in voor een wedstrijd toneelschrijven. Ik won de prijs van vijftig dollar en ik zag mijn personages tot leven komen onder de blauwe, rode en goudgele toneellampen. Ik wist dat dit de richting was die ik met mijn obsessie voor schrijven moest inslaan. Succes op de planken moest echter nog een aantal jaren wachten, aangezien ik trouwde, met lesgeven begon, vier kinderen had en vele, vele brieven met afwijzingen terugkreeg. Tenslotte ontdekte ik een formule die werkte: thrillers met een grote rolbezetting van vooral dames, één decor en vele geestige opmerkingen. Sinds die tijd heb ik zo’n 130 toneelstukken geschreven, waarvan vele zijn uitgegeven en/of opgevoerd. Ik smaakte het opwindende genoeg door 54th Street in New York te lopen en een met vlaggen versierd theater te zien waar een van mijn stukken in première ging. Ik heb fantastische brieven ontvangen van jongeren die een rol in een stuk dat ik

geschreven had speelden en ik ontdekte dat ik in Amazon.com opgenomen was. Zo af en toe vragen

mensen me hoe ik zo snel kan schrijven. Ik woon 2.700 m hoog in de Colorado Rockies. In september begint de sneeuw al te dwarrelen om de grond negen maanden per jaar te bedekken. Het wordt vroeg donker en als de houtkachel snort is er geen betere plek om verhalen te vertellen. En ik denk dat het daar allemaal om draait bij toneelschrijven. Het vertellen van een verhaal, zo eenvoudig maar dramatisch mogelijk. Er is een limiet van 90 minuten of zo om de climax te bereiken, en dat is snel in de literatuur. Ik schrijf alleen maar zo snel om er achter te komen hoe het verhaal afloopt, net als elke toeschouwer van het toneelstuk.

PERSONEN

(27 rollen – 15 dames, 10 heren, 2 m/v)

MR. TETTLER: stadsadvocaat
MARY MEECHUM: ongeveer 60, verbannen naar het moeras
SHERIFF McDUFF: hoeder van het recht ter plaatse
RECHTER THATCHER: stadsnotabel
MISS WITTENBAUM: beschuldigt Mary Meechum
MRS. WEEKS: vrouw van de onderwijzer
MR. WEEK: onderwijzer
ROSE THATCHER: vrouw van de rechter
BECKY THATCHER: hun dochter, heeft een oogje op Tom
TANTE POLLY: voogdes van Tom
WEDUWE DOUGLAS: voogdes van Huck
HERMAN CORNWALLIS: nieuwkomer, rotjoch
MRS. CORNWALLIS: zijn moeder, die dol op hem is
TOM SAWYER: jonge held
HUCK FINN: zijn beste vriend
SADIE SLADE: een vreemdelinge uit New Orleans
SARAH SLADE: haar zuster
NICK PIKE: niet zo'n voorname burger
MIKE CARTER: vriend van Tom en Huck
ELLY CARTER: zijn zusje
TINA: vriendin van Becky
PATTY: nog een vriendin
GRETCHEN: nog een vriendin
NEEF EZRA: handlanger van de gezusters Slade
MRS. CARTER: moeder van Mike en Elly
STEDELING 1: m/v
STEDELING 2: m/v

Eventueel FIGURANTEN

DECOR:

Het stuk heeft twee locaties. De belangrijkste is het plein in het centrum van Hannibal, Missouri, ongeveer 1850. Midden op het plein staat een partytent met daarin een platform dat groot genoeg is voor een tafel en diverse mensen. Ervoor staan twee parkbankjes, eromheen bomen en struiken. Achter de partytent zien we de contouren van gebouwen. Rechts staat het “huis” van tante Polly met een waslijn. In het Tweede Bedrijf is het plein versierd voor de fancyfair. De andere locatie is het moeras dat wordt gesuggereerd door met mos begroeide bomen, planten en struiken. Er zijn diverse rotsblokken nodig om zich achter te verbergen en om het lichaam van Nick Pike te “begraven”.

Synopsis van de scènes

EERSTE BEDRIJF

1e scène: de rechtszaak, twaalf uur 's middags op een voorjaarsdag op het plein.

2e scène: later die middag op het plein.

3e scène: die avond in het moeras.

TWEEDE BEDRIJF

1e scène: de volgende dag op het plein.

2e scène: die avond op de fancyfair.

3e scène: later die avond in het moeras.

EERSTE BEDRIJF

1e scène

ALS HET DOEK OPGAAT: de RECHTER zit achter een tafel midden in de partytent. MYRA WITTENBAUM en MR. TETTLER staan rechts van de jurytafel terwijl SHERIFF MCDUFF aan de andere kant van de tafel MARY MEECHUM bewaakt. Mary's handen zijn geboid. De rest van de STEDELINGEN, inclusief WEDUWE DOUGLAS, TANTE POLLY, BECKY THATCHER, HERMAN CORNWALLIS, MRS. CORNWALLIS, ROSE THATCHER, MIKE & ELLY CARTER, MR. & MRS. WEEKS, MRS. CARTER, TINA, PATTY, GRETCHEN en eventuele FIGURANTEN staan of zitten hier en daar en zijn zeer geïnteresseerd in het proces.

TETTLER: Vertel het maar gewoon in uw eigen woorden, Miss Wittenbaum, wat is er gebeurd?

MARY: Denkt u dat ze de waarheid vertelt?

RECHTER: (*tikt met zijn hamertje*) Stilte! Als ik nog één woord hoor van de verdachte wordt haar minachting van het hof ten laste gelegd.

MARY: Waarom? Het is allemaal al verachtelijk genoeg!

RECHTER: Stilte! Ga door, Miss Wittenbaum.

MISS WITTENBAUM: (*doodsbang*) Ik weet niet of ik dat wel zou moeten doen, Rechter Thatcher. Je weet maar nooit wat Mary Meechum me zal aandoen!

MRS. WEEKS: (*staat, luidkeels*) Dat is waar, edelachtbare!

MR. WEEKS: (*tegen MRS. WEEKS*) Eulalie, alsjeblieft!

MRS. WEEKS: Nou, het is waar! Mary Meechum zou die arme Miss Wittenbaum zo in een pad of een kikker of zo kunnen veranderen en dan zou het je spijten!

RECHTER: Wat uw man bedoelt, Mrs. Weeks, is dat in een gerechtshof ik u de beurt moet geven voordat u mag spreken.

MR. WEEKS: Net als op school, liefje. Je moet je hand opsteken.

MRS. WEEKS: Ik zeg het nog steeds, het is een heks! (*ze wijst naar MARY. De MENIGTE mompelt luid*)

RECHTER: Orde! Orde in de zaal! Miss Wittenbaum, vertel ons ALSTUBLIEFT wat er gebeurd is!

MISS WITTENBAUM: Goed. Als u zeker weet dat het veilig voor me is, u weet wel! (*MARY lacht spottend*)

RECHTER: Wil de verdachte ophouden met lachen! (*MARY stopt onmiddellijk*) U zult veilig zijn, Miss Wittenbaum. Daar zet ik mijn reputatie voor op het spel.

MARY: Die stelt sowieso weinig voor, Miss W.

RECHTER: Dat is minachting van het hof! En als u uw verhaal niet vertelt, Miss Wittenbaum, is dat ook minachting van het hof!

MISS WITTENBAUM: (*huilerig*) U hoeft niet zo te schreeuwen!

RECHTER: (*schreeuwt*) Ik schreeuw niet!! (*ROSE loopt naar de RECHTER*)

ROSE: Hier, liefje, snuif even aan het reukzout om je hoofd helder te maken.

RECHTER: Ik wil geen... (*ze houdt het onder zijn neus. Zijn ogen puilen uit, hij snakt naar adem. Een seconde later wordt hij heel kalm*) Welnu, Miss Wittenbaum, uw verhaal. (*MISS WITTENBAUM kijkt naar MARY, dan naar de RECHTER en dan weer naar Mary. Terwijl hij probeert zijn uiterste frustratie te beheersen schreeuwt hij*) MISS WITTENBAUM!

MISS WITTENBAUM: (*in tranen*) Ik was de was aan het ophangen, weet u wel. Er stak een frisse wind op en mijn beste sjaal waaide van de lijn. Ik moest 'm vangen, weet u wel, dus ik rende er achteraan, door de tuin en het bos in waar ie vast kwam te zitten in een boom. Terwijl ik het van de tak af trok, hoorde ik vreemd geprevel.

TETTLER: In onze taal?

MISS WITTENBAUM: Als het in onze taal was geweest, was het niet vreemd geweest, weet u wel?

TETTLER: Spreekt u vreemde talen, Miss Wittenbaum?

MISS WITTENBAUM: Latijn. Nou ja, potjeslatijn, als dat telt. Maar het was geen potjeslatijn.

TETTLER: Wat was het dan?

MISS WITTENBAUM: Dat weet ik niet.

TETTLER: Goed, wat gebeurde er toen?

MISS WITTENBAUM: Ik zag haar.

TETTLER: Wie?

MISS WITTENBAUM: Mary Meechum!

TETTLER: Wat was ze aan het doen?

MISS WITTENBAUM: Ze stond paddestoelen te plukken. (*de MENIGTE mompelt*) Propste ze in haar schort, weet u wel.

TETTLER: En wie prevelde er?

MISS WITTENBAUM: Dat deed zij. Sprak een heuse vloek uit over die paddestoelen, zo waar als ik hier sta.

MARY: Dat is een leugen!

MISS WITTENBAUM: Nietwaar! Dat is precies wat ik zag en hoorde, edelachtbare!

MARY: Je zei dat je de taal niet verstond... hoe kun je dan weten dat het een vervloeking was?

MISS WITTENBAUM: Het was de MANIER waarop ze prevelde, edelachtbare. Ik herken een vervloeking als ik er een hoor.

MARY: Ikkity zikkity fillapot poe! (*ALLEN snakken naar adem, MISS WITTENBAUM slaat de handen voor het gezicht*)

RECHTER: Ik wens geen toverspreuken in MIJN rechtszaal!

MARY: (*lachend*) Wat zijn de mensen hier in Hannibal toch zielig!

SHERIFF: Hé daar, let op wat je zegt over de brave burgers in onze stad, Mary Meechum!

MARY: Ik sprak geen toverspreuk uit! Ik zei tegen Miss Wittenbaum: "Wat is de lucht vandaag blauw."

RECHTER: Dat is niet wat ik hoorde! Ik hoorde een toverspreuk. En ik heb genoeg gehoord!

TETTLER: Dank u, Miss Wittenbaum. (*ze gaat achter de MENIGTE rechts staan*)

RECHTER: Mary Meechum, ik ben gereed om uitspraak in deze zaak te doen.

MARY: Maar ik heb nog geen gelegenheid gehad mezelf te verdedigen!

SHERIFF: Dat zou toch geen enkel verschil maken.

MARY: Dat werd me gegarandeerd!

RECHTER: Stilte! Mary Meechum, we hebben in deze stad nog nooit eerder een heks hoeven te berechten, maar nu dus wel. We hebben tweeëntwintig mensen horen zeggen dat ze je prevelend heen en weer door de stad hoorden lopen. Achttien mensen zagen je vreemde wortels, bessen en bladeren plukken. En zes mensen zijn langs je huis gelopen waar ze je vreemde, borrelende toverdrankjes zagen brouwen.

MARY: Ze hebben alleen gezien wat ze WILDEN zien, edelachtbare

RECHTER: Het hof acht je desalniettemin schuldig, Mary Meechum.

MARY: Aan wat?

RECHTER: Aan niet... nou ja, aan het vertonen van abnormaal gedrag zoals het bang maken van de brave burgers in deze gemeenschap. Voortaan ben je verbannen uit Hannibal. Je huis zal te koop gezet worden en de opbrengst ervan zal gebruikt worden voor de herbouw van het gerechtshof dat kort geleden nachts afgebrand is.

MARY: Maar het is MIJN huis!

RECHTER: Jij mag de hut hebben die buiten de stad staat... aan de andere kant van het moeras. En als je ooit weer betrapt wordt aan deze kant van dat moeras, word je opgehangen, Mary Meechum! *(algemeen gemompel van de MENIGTE)* Zaak gesloten. *(slaat met zijn hamertje)*

MARY: Rechter! Rechter Thatcher! *(ALLEN worden stil)* Eens zul je jezelf verachten voor wat je mij hebt aangedaan! Dat zullen jullie allemaal! *(de SHERIFF maakt de boeien van MARY los en terwijl het al rumoeriger wordt voert hij MARY links af)*

ROSE: O jee, alles goed met je, Rechter? Nog wat reukzout? Of wat dacht je van een beetje lunch?

RECHTER: Wat dacht je van een beetje stilte? *(terwijl de MENIGTE uiteen begint te vallen, loopt BECKY naar TANTE POLLY rechtsvoor. TINA, PATTY en GRETCHEN gaan af)*

BECKY: Tante Polly? Ik heb Tom niet in de rechtszaal gezien.

TANTE POLLY: Ach Becky, ik geloof dat hij en Huck vanmorgen zijn gaan vissen.

BECKY: Maar IEDEREEN wilde zien dat Mary Meechum kreeg wat ze verdiende.

TANTE POLLY: O, je weet hoe Tom is. Hij heeft altijd een zwak voor de mensen die in een kwaad daglicht staan. Hij zei me dat hij het niet wilde zien als de arme ziel de stad uitgejaagd werd.

BECKY: Maar het is een heks!

TANTE POLLY: Als ik hem zie zal ik zeggen dat je hem zoekt, Becky.

WEDUWE: Zeg, Polly, ik weet nu weer hoe dat recept is voor die chocoladetaart waar Huck zo dol op is. *(TANTE POLLY loopt naar haar huis rechtsvoor)*

TANTE POLLY: Weet je nog die keer dat je die taart hier bracht. Tom at 'm bijna in één hap op!

WEDUWE: Nou ja, niemand kan zeggen dat onze jongens niet groter groeien. *(TANTE POLLY voert de WEDUWE mee af haar huis rechtsvoor in. HERMAN loopt naar BECKY)*

HERMAN: Hai, Becky.

BECKY: Morgen, Herman.

HERMAN: Wat vind je van de rechtszaak?

BECKY: Ik ben blij dat ze de stad uitgaat. Ik kreeg kippenvel iedere keer als ik langs dat afschuwelijke oude huis van haar liep.

HERMAN: Dat spijt me voor je, Becky.

BECKY: Jij hebt Tom Sawyer niet gezien, hè?

HERMAN: Waarom zou ik? Ik heb gehoord dat hij de volgende is die de stad uitgejaagd wordt.

BECKY: Waar heb je dat gehoord?

HERMAN: Alle andere jongeren denken dat.

BECKY: Wat weten zij daar nou van.

HERMAN: De bedienden hebben ijs voor de lunch gemaakt. Zou je daar misschien ook wat van willen hebben?

BECKY: IJs? Ik ben dol op ijs!

HERMAN: De ijsmaker kost net zo veel als dat gouden medaillon dat je draagt, Miss Thatcher.

BECKY: Ik snap niet hoe DAT zou kunnen. Dit is mijn oma's medaillon. Zuiver goud.

HERMAN: Je zou het niet zo nonchalant moeten dragen.

BECKY: O, Herman, jij bent hier nieuw. Maar ik woon al mijn hele leven in Hannibal en ik vertrouw hier iedereen. Behalve natuurlijk Mary Meechum. En nu is er niets meer om je zorgen over te maken. Maar als dat je gelukkig maakt, zal ik het wel in mijn tasje stoppen. *(BECKY doet haar halsketting af en stopt die in haar tasje dat ze op een bank zet vlak bij waar ze staan. MRS. CORNWALLIS loopt naar HERMAN)*

MRS. CORNWALLIS: Herman, het is tijd om je hoestdrankje in te nemen.

HERMAN: Moeder, mag ik u Becky Thatcher voorstellen. De dochter van Rechter Thatcher.

MRS. CORNWALLIS: Prettig kennis met je te maken, liefje. Heb je genoeg worteltjes gegeten?

BECKY: Ik eet geen worteltjes.

MRS. CORNWALLIS: Zou je wel moeten doen. Gaan je ogen van glanzen! Kom mee, Herman.

HERMAN: Ik kom over een paar minuutjes thuis, Moeder. Goed?

MRS. CORNWALLIS: Maak het niet te lang. Er zweven allerlei ziektekiemen rond. *(ze gaat rechts af)*

HERMAN: Als Moeder geen vrouw was, zou ze dokter zijn. *(TOM en HUCK komen links op met hengels en een sliert vissen)*

TOM: Hoi, Becky!

BECKY: Tom! Zo te zien was het een goede vangst vanmorgen.

HUCK: Dit zijn alleen de vissen die we mee konden nemen. Je zou moeten zien hoeveel we op de kruiwagen gestapeld hebben.

HERMAN: Jammer dat jullie gespijbeld hebben.

TOM: Er WAS vandaag geen school vanwege de rechtszaak, Herrie.

HUCK: Getverderrie.

HERMAN: O! O! Je zei Getverderrie! Mama! Mama! *(HERMAN rent rechts af)*

TOM: Ik wou dat ie je gewoon een flinke dreun gaf als je zo tegen 'm praat, Huck!

HUCK: Toe dan!

BECKY: Ik weet niet waarom jullie twee zo onuitstaanbaar zijn.

TOM: Zo geboren, denk ik.

BECKY: Kom nou! Soms denk ik dat jullie niet eens geboren zijn!

HUCK: Klopt! We zijn uitgebroed. Als een plannetje!

BECKY: Weet je, Herrie...ik bedoel, Herman had gelijk. Jullie HEBBEN gespijgeld van school want de bedoeling was dat we allemaal de rechtszaak bijwoonden om te leren over ons staatsbestel.

TOM: Stomme les en nog stommere rechtszaak.

HUCK: Ik neem aan dat Mary Meechum opgehangen wordt.

BECKY: O, gossie, nee! Pappie heeft nog NOOIT iemand opgehangen. Zelfs geen heks. Maar ze is WEL verbannen naar het moeras, dus ga daar voortaan niet meer heen.

TOM: Ik ben niet bang voor Mary Meechum! (*SADIE en SARAH SLADE komen links op met koffers. Ze zijn in het zwart gekleed en hebben een hoed met sluier op*)

BECKY: Haar lot werd bepaald door de Grondwet van deze prachtige staat!

HUCK: Door Pappie, bedoel je!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto